

РЕШЕНИЕ

№ 2583

гр. София, 20.05.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, I КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 13.03.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Радостин Радков

ЧЛЕНОВЕ: Маргарита Немска

Анета Юргакиева

при участието на секретаря Галя Илиева и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **1291** по описа за **2020** година докладвано от съдия Маргарита Немска, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, във връзка с чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационни жалби С. Г. В. и ГДИН срещу Решение № 4202/20.06.2019 г. по адм. дело № 9427/2018 г. по описа на АССГ, I отделение, 15 състав, с което ГДИН е осъдена да заплати на С. В., изтърпяващ наказание „лишаване от свобода“ в затвора-С., сумата от 180 лв., представляваща обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди за периода 23.01.2017-03.09.2018 г., ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска, до окончателното ѝ изплащане, както и да заплати на С. В. сумата от 25,56 лв., представляваща разноски в производството.

С. Г. В. обжалва решението, в частта в която исковата му претенция е отхвърлена за разликата над 180 лв. до пълния ѝ размер от 5 000 лв. Моли същото да бъде отменено в тази си част, като незаконосъобразно и да бъде уважена изцяло исковата претенция.

Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ посочва, че постановеното решение, в осъдителната му част, е неправилно и необосновано. Моли същото да бъде отменено в тази му част.

В съдебно заседание С. Г. В. се явява лично, доведен от органите на ГДО, и се

представлява от адв. С., който поддържа касационната жалба. Оспорва касационната жалба на ГДИН. Моли исковата претенция да бъде уважена изцяло. Претендира разноски.

Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ в съдебно заседание се представлява от юрк. Д., която поддържа касационната жалба. Оспорва касационната жалба на С. В.. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Претендира разноски.

Софийска градска прокуратура в съдебно заседание се представлява от прокурор Ю., който счита касационната жалба на ГДИН за основателна, а тази на С. В. – за неоснователна.

Административен съд София – град, I касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационните жалби са допустими, като подадени от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледани по същество са неоснователни.

С постановеното съдебно Решение № 4202/20.06.2019 г. по адм. дело № 9427/2018 г. по описа на АССГ, I отделение, 15 състав, исковата претенция за присъждане на обезщетение в размер на 5 000 лв. за претърпени от С. Г. В. неимуществени вреди за периода 23.01.2017-03.09.2018 г., в който е изтърпявал наказание „лишаване от свобода“ в затвора-С. е уважена частично. ГДИН е осъдена да заплати на С. Г. В. сумата от 180 лв., ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата претенция до окончателното ѝ изплащане, както и сумата от 25,56 лв., представляваща разноски в производството.

С постановеното съдебно решение исковата претенция е отхвърлена за разликата до предявения размер от 5 000 лв. като неоснователна.

Решението на първоинстанционния съд е валидно, допустимо и правилно.

Касационният състав споделя изводите за частична основателност на исковата претенция.

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Според чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС, осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според ал. 2 на същата разпоредба, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Тълкуването на цитираните разпоредби налага извода, че е установено задължение за затворническата администрация за осигуряване на благоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ и мярката „задържане под стража“.

За да бъде основателен искът по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да са налице

кумулятивно три предпоставки: действие или бездействие на орган по изпълнение на наказанията в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, причинени вреди в резултат на извършените действия или бездействия и причинно-следствена връзка между настъпилите имуществени или неимуществени вреди и действията или бездействията на съответната администрация.

По делото е установено, че С. В. в процесния период е изтърпявал наказание „лишаване от свобода“ в затвора-С.. Правилен е изводът на първоинстанционния съд, че в хода на проведеното съдебно производство са доказани следните неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ в нарушение на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС: пренаселеност (под 3 кв. м. на човек в килията) и недостатъчно обезпаразитяване. Налице е неизпълнение от затворническата администрация на законоустановеното задължение по чл. 3 от ЗИНЗС, както и чл. 3 от ЕКПЧОС, според който никой не може да бъде подложен на изтезания или нечовешко или унижително отнасяне или наказване.

По силата на нормата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, в случаите по ал. 1 настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното. Както правилно е приел първоинстанционният съд, ищецът не дължи доказването на неимуществените вреди, когато е налице нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС.

Безспорно е установено и наличието на причинно-следствена връзка между настъпилите вреди и бездействието на затворническата администрация.

Касационният състав споделя изцяло доводите на първоинстанционния съд, относно размера на определеното обезщетение, а именно 180 лв. Присъдената сума представлява справедливо обезщетение на задържаното лице за претърпените от него неимуществени вреди при изтърпяване на мярката „задържане под стража“. Правилно е определен размерът на обезщетението, като същият е съобразен изцяло с релевантните обстоятелства. В случая е съобразен периодът, през който е търпяно нарушението, конкретните факти, свързани със здравословното състояние на ищеца, през времето на нарушението, както и последиците за неговото здравословно – физическо и психическо състояние. Взета е предвид и практиката на ЕКПЧ и размерът на определените от съда обезщетения по сходни случаи по български дела.

При този изход на спора не следва да бъдат присъждани разноски на страните по делото./ В този смисъл Решение № 9180 от 17.06.2019 г. на ВАС по адм. д. № 9806/2018 г., III о., , Решение № 118 от 7.01.2020 г. на ВАС по адм. д. № 10428/2018 г., III о./

Предвид тези съображения, Административен съд София-град, I касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 4202/20.06.2019 г. по адм. дело № 9427/2018 г. по описа на АССГ, I отделение, 15 състав.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.